

MŪSU PASTOGĖ

/XXII/ 197 1.6.7.

REGISTERED FOR POSTING AS A NEWSPAPER CATEGORY B.

1971.6.7. Nr.22 /1150/

30 METŲ

Birželio 22 dieną sueina 30 metų nuo ano lemungo mūsų tautos istorijos momento, kai, vokiečių-sovietų karui prasidedant, lietuvių tauta vieningai sukilo prieš sovietinį Lietuvos okupantą, paskelbė pasauliui lietuvių tautos suvereninių teisių vykdymo atstatymą ir sudarė laikinąją vyriausybę. Tai galėjo atlikti tik tauta, kurios valstybinė sąmonė buvo puoselėta istorinėje kunigaikščių epochoj, tautinio atgimimo bei nepriklausomybės kovų laikais ir galutinai subrandinta nepriklausomybės klestėjimo metuose.

Dabar iš 30 metų perspektyvos su giliu susikaupimu žvelgiame į vieną iš tragiškiausių Lietuvos istorijos laikotarpių.

Nacių-sovietų 1939 m. rugpiučio 23 dieną gėdingu susitarimu Lietuva buvo pasmerkta sovietinei vergijai, kuri prasidėjo 1940 m. birželio 15 d. rusams ją okupavus. Nuo to momento prasidėjo Lietuvos sovietinimas ir sistemingas lietuvių tautos naikinimas, pasiekęs savo viršūnę masinių tremimų metu 1941 m. birželio 14-18 dienomis.

Nežiūrint žiauriausios pavergėjų prispaudos, visoje Lietuvoje gimė ir tvirtėjo pasipriešinimas okupantui, slaptosios spaudos palaikomas ir lietuvių Aktyvistų Fronto vadovaujamas. Šio pasipriešinimo pagrindinis tikslas buvo atstatyti okupanto sutrukdytą Lietuvos suverenumo vykdymą. Tam palankus momentas atėjo 1941 m. birželio 22 d. vokiečiams pradėjus karą prieš sovietus. Slapta surankioti ginklai buvo nukreipti prieš okupanto karines pajėgas, ir iš Kauno radiofono birželio 23 d. rytą jau buvo paskelbta pasauliui, kad Lietuvos suverenumas vėl atstatytas. Tuoju būdu sudaryta ir laikinoji Lietuvos vyriausybė. Tuo būdu po trijų dienų Kauną pasiekusi vokiečių armija rado jį jau lietuvių valdomą ir tvarkomą. Herojiškose kovose žuvo daug pasiryžėlių, bet didysis tikslas buvo atsiiektas. Sukilimas vyko ne tik Kaune, bet ir daugelyje kitų Lietuvos vietovių. Taip buvo įrodytas visos lietuvių tautos ryžtas gyventi laisvai ir nepriklausomai.

Birželio 24 d. laikinoji vyriausybė rinkosi pirmojo posėdžio ir skubiai pradėjo vykdyti krašto administravimo ir tvarkos atstatymo uždavinius. Šis faktas buvo staigmena naujam Lietuvos okupantui ir nederino su jo ekspansinės politikos planais. Nei grasinimais, klasta nei vilionėmis okupantas neįstengė vyriausybės paversti savo politikos vykdytoja. Po šešių savaičių darbo Laikinoji Vyriausybė okupanto

buvo priversta savo veikimą sustabdyti prieš savo ir tautos valią. Taip baigėsi paskutinis nepriklausomybės švystelėjimas, naujųjų okupantų nuslopintas. Po toėjo treji nacinio teroro metai, kurių metu lietuvių tauta vėl išvystė visą kraštą apėmusį pagrindinį pasipriešinimą. Tose pagrindžio kovos sąlygose buvo sudaryta ir vieninga politinė kovojančios tautos vadovybė — Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Nacinę okupaciją 1944 m. pakeitė bolševikinė, iki šiol tebesitęsianti.

Praslinkus 30 metų nuo ano didingo Lietuvos istorijos momento, šiandien galime drąsiai skelbti pasauliui, kad lietuvių tauta nenurims, kol Lietuvos suverenumas bus vėl atstatytas. Tai įrodė 1941 m. sukilimas, visuotinis tautos pasipriešinimas okupantams, herojiškos partizanų kovos, gaivališkas pavergtųjų lietuvių laisvės siekimas ir po pasaulį išblaškytos emigracijos nepaliaujamas ryžtas dirbti ir aukotis tėvynės išsilaisvinimo valandai priartinti. Lietuvos prisikėlimo viltis stiprina taip pat faktas, kad visa eilė valstybių dabartinės okupacijos nepripažįsta teisėtą.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas kviečia visus laisvojo pasaulio lietuvius šią reikšmingą sukaktį atžymėti taip, kad būtų padarytas reikšmingas įnašas į Lietuvos vergijos dienų sutrumpinimą.

Įkvėpkime ir mūsų jaunajai kartai sukilėlių partizanų herojinę dvasią ir tvirtą pasiryžimą aktyviai įsijungti į Lietuvos laisvinimo darbą. Šia proga raskime būdų atkreipti pasaulio viešajai nuomonei į faktą, kad lietuvių tauta, parodžiusi tiek herojišką kovą, už savo krašto nepriklausomybę, tebėra sovietų pavergta, rusinama, naikinama, o Lietuva kolonizuojama rusais ir laikoma izoliuota nuo išorinio pasaulio.

Brazinskių, Kudirkos ir Simokaičių bandymai prasiveržti iš sovietinio kalėjimo atkreipė pasaulio dėmesį į Lietuvos dabartinę padėtį ir pagyvino Lietuvos laisvinimo pastangas išeivijoje. Šios sukakties proga įvertinkime Lietuvos pasiryžėlių žygius ir panaudokime juos Lietuvos bylai pasauliui išryškinti.

Suderintomis jėgomis ir ryžtingai veikime, kol sukilimo ir jo pastatytos laikinosios vyriausybės didysis tikslas užtikrinti Lietuvos nepriklausomybę, tada okupantų sužlugdytas, bus pasiektas.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

New Yorkas, 1971 m. balandžio 30 d.

ŽODIS Į BENDRUOMENĘ

Birželio mėn. 15-22 dienų išvežimai, įvykę prieš 30 metų, dar tebėra gyvi mūsų atmintyse ir giliu randu tebegyvena mūsų širdyse. Šios birželio dienos yra tautinio gedulo dienos. Jų metu prisimename vykusį ir dar tebevykstantį sąmoningą tautos naikinimą. Susikaupime gerbiame visus lietuvius, kurie buvo okupanto išgabenti iš tėvų žemės, kurie kentėjo ir tebekenčia koncentracijos stovyklose, kurie tyliai užmigo kankinio mirtimi.

Šių metų birželio išvežimų minėjimuose atlikime kuo geriau savo pareigą. Kiekvienas asmeniškai dalyvausime minėjimuose. Rinkimės visi. Didesnio būrio balsas garsesnis ir labiau kitų klausomas. Kvieskime savo draugus, kaimynus ir pažįstamus iš kitų tautybių dalyvauti minėjimuose ir išgirsti apie mūsų tautos vargus. Kiek jėgos leidžia, skelbkime Lietuvos bylą savo aplinkoje.

Tada galėsime skaityti save aliekančiais pareigą. Tada tik pilnai pagerbsime kankinių atminimą, išpildysim jų testamentą.

ALB Krašto Valdyba

Buvusiam „Dainos“ choristui

L. ZIGAIČIUI

mirus, jo žmoną, dukrą Gražiną, taip pat buvusią choristę ir artimuosius skausme giliai užjaučiame.

„Dainos“ choro Dirigentas ir Choristai

Petras Rimša - Skausmas.

SIMAS KUDIRKA NUTEISTAS 10-ČIAI METŲ

(Australijos dienraščiai š.m. gegužės m. 28 d. pateikė šią Reuterio agentūros žinią)

Maskva, ketvirtadienis. Lietuvis jūrininkas Simas Kudirka pabėgęs iš Sovietų laivo į Amerikos Pakrančių Sargybos laivą, bet perduotas Sovietams atgal, Lietuvos Aukščiausio teismo nuteistas 10-čiai metų, kaip išdavikas.

Vienas Vilniaus teismo tarnautojas telefonu pranešė, kad Kudirka buvo teisiamas praeitą savaitę.

Simas Kudirka persėkė iš savo laivo Sovietskaja Litva į Amerikos Pakrančių Sargybos laivą Vigilant, kai tie du laivai buvo vienas šalia kito, o abu kapitonai aiškinosi žuvininkystės teises.

Šis įvykis iššaukė JAV-se labai aštrius protestus, kada paaiškėjo, kad Kudirka išbuvo keletą valandų ant amerikiečių laivo ir tada rusams buvo leista jį pasiimti. Raporte sakoma, kad rusai Kudirką primušė iki sąmonės netekimo dar jam esant ant amerikiečių laivo, įgulos aki-vaizdoje, ir jis buvo išvilkamas į rusų laivą.

Dėl šio įvykio Prezidentas Nixon vėliau pareiškė: „Aš kaip amerikietis buvau sujaudintas ir giliai pasipiktinęs, kad toks įvykis galėjo atsitikti“.

Admirolas W. Ellis ir kapitonas F. Brown tiesioginiai atsakingi už Kudirkos išdavimą, buvo amerikiečių valdžios tardomi ir pakaltinti. Jie tuč tuojau patiekė pareiškimus, kad būtų atleisti iš laivyno, kas ir buvo išpildyta.

L. ŠVALKUS

NEIŠGIRSTAS SAUKSMAS (Simui Kudirkai)

Grubiom rankom tau daužomas veidas,
o ant denio vien kraujo lašai.
Nuo pakrančių uolos grįžta aidas,
kad ne duonos, o laisvės prašai.

Tavo šauksmą nusineša vėjas,
lašas kraujas kaip beržo sula.
Su tavim, smurto smūgius kentėjus,
šaukia laisvės visa Lietuva.

Laisvėj augę netiesia tau rankos,
kramto gumą šalti kaip ledai.
Bukapročiai! O širdys taip menkos,
net gyvybę per jas praradai.

Tau kasmet kris į vandenį gėlės,
ir tautą maldos giesmę giedos.
Ar pravirks laisvės ugnį iškėlus
statula be širdies ir gėdos?..

Redakto- riaus žodis

KANČIOS BIRŽELIS.

Mūsų tautos istorijoje birželis yra atžymėtas kančia. Jau 30 m. kaip minime šiuos liūdnius įvykius, kuriuos galima pavadinti tautos genocidu. Jau 30 metų kaip tęsiasi šis tarptautinis kriminalas, atviras, matomas, visiems suprantamas, o tačiau nėra valstybės, kuri išdrįstų iškelti šį reikalą viešai ir atvirai Jungtinių Tautų forume.

Ar ne keista matant, kaip valstybių vyrai gražiai kalba apie žmogaus ir tautų teises, kaip rūpinasi Afrikos ir Pacifiko tautelių laisve ir nepriklausomybe, kuriuos pirmaisiais žingsniais tebežengia į civilizaciją, kai tuo tarpu senos, kultūringos tautos, senai sukūrusios savo nepriklausomas valstybes, dominavusios visoje mūsų civilizacijoje, pačioje Europos širdyje gyvenančios, yra naikinamos-žudoma jų kultūra ir liejamas kraujas, kad svetimi išiveržėliai galėtų į tuščią kraštą pripildyti atneštu krauju ir svetima kultūra, prievarta ir teroru primesta. Visi mato, visi žino, bet niekas nedrįsta apie tai kalbėti. Kas verčia laikyti užčiauptas lūpas? Mes nerandame kito paaiškinimo, kaip tik tarptautinis sąmokslas padarytas Jaltos ir Teherano konferencijose Atiduotos tautos komunistiniam savivaliavimui ir rusiškam imperializmui.

Mes kaip tie vergai prašome savo ponų laisvės, o turime teisę būti laisvi, mes prašome užtarimo, ir jie mus ramina, nors jų pačių sąžinė yra nerami dėl mūsų tautos išdavimo ir kančių.

Šitokioje padėtyje būdami, ar jau esame žuvę! Ne, toli gražu ne! Pasaulio taika stovi ne ant tvirtų kojų, rusiškas kolosas molinis, lengvai gali subyrėti į šimtus gabalėlių. Taigi tenka mums tik ištverti, iškentėti. Tenka labiau pažvelgti į save ir rasti naujus būdus savo tautinei gyvybei išlaikyti bei kultūrai išplėtoti. Ieškokime savo tautos pašaukimo ir prasmės nes mes patys sau dar nesame pakankamai tai išryškinę. Todėl pas mus tiek daug nutautėjimo ir nubyrėjimo.

Keisūs dalykai kartais pas mus pačius dedasi, kododami už kitų lietuviškumą patys savo prarandame. Kiek turime tokių tėvų, kurie demonstruodami savo patriotizmą visai nekreipia dėmesio į savo pačių šeimas. To neturėtų būti.

Lietuvybės pagrindas yra šeimoje. Tas rodo, kad ir patriotizmas nėra pas visus yra sąmoningas ir pilnai suprastas. Mūsų kova dėl tautos laisvės yra ilga ir tam turime ruoštis per savo pačių šeimas. Tauta auga ir kovoja ne tuščiais žodžiais bet krauju ir kultūra.

PATIKSLINIMAS.

MP Nr. 18 korespondentas iš Geelongo N.J., pagal Geelongo Lietuvių S-gos Valdybos pareiškimą, parašė neteisingą ir ižeidžiančią korespondenciją. Valdyba tvirtina, kad revizija buvo padaryta ir dokumentų nėra jokių užlaikusių ir pasi-likusių.

Atsiprašome paliestųjų asmenų už šiuos korespondencijos klaidinančias informacijas.

Red.

SKAITYTOJAI RAŠO

LAISVAS IR TEISINGAS ŽODIS YRA MŪSŲ GARBĖS REIKALAS.

Gerb. p. Redaktoriau,

Savo laiške (M.P. Nr. 19) V. Kazokas bando išaiškinti Sydnėjaus Moterų Socialinės D-jos tikslus ir jų darbą visuomenėje. Tą viską mes žinome, tik gaila, kad paskutiniuoju metu daugumoje visos moterų darbas ribojasi „turtinųjų senelių“ namais.

Du dalykai, p. V. Kozoke, yra tai teorija ir praktika. Man atrodo, kad pats, niekuomet praktiškai nedirbęs, ypatingai su jaunimo organizacijomis, nežinai kaip yra reikalinga moterų pagalba jiems.

Jeigu prieš keliolika metų, pradėję socialinį darbą moterys Sydnėje neužsidarė siaurame kevale, tai šiandien, dar labiau, jos turėtų iš šio, jų apsiriboto siauro rato, išeiti ir pasekti savo koleges Adelaidėje ir Melbourne.

Kas liečia sportininkus, kaip V. Kazokas sako, neparodžiusius savo iniciatyvos gauti pietus šventės metu, tai, man atrodo, jis visai prašovė pro šalį, nes šventės metu viską ruošė bendras Šventės Komitetas. Sportininkų iniciatyva buvo ir labai gražiai, parodyta sporto aikštėse, ko V. Kazokas, kaip sportininkų niekuomet nesistengias suprasti, nepamatė. Tikrai gaila.

Visuomenė jaunimą rėmė ir remia, tačiau aš ir, kiek žinau, daugumas jaunimo organizacijų laukia ir tikisi, jog vieną dieną ir vėl mūsų moterys Sydnėje, užsidarę nesilaukys V. Kazoko aprašytų siaurų tikslų, bet, kaip anksčiau, bus mums visiems artimos ir prieinamos, nes, jau pradėjus rengtis II-jam Pasaulio Jaunimo Kongresui, jų parama ir pagalba būtų tikrai ideali.

A. Laukaitis,
Sydney.

ATSAKYMAS P.L. KARVELIUI Į JO UŽMETIMUS ALB TARYBOS SUVAŽIAVIMUI.

Karvelis savo straipsniu: „Ispūdziai ir pastabos iš ALB Tarybos suvažiavimo“ (TA Nr. 16-17), taip Tarybos suvažiavimą pristato skaitytojui, kad tenai nebuvusiam ir nežinančiam, galėtų susidaryti įspūdis jog suvažiavimas praėjęs kažkokioje chaos, pats prezidiumas pasimetęs, nesiorientavęs statuto nuostatuose ir iš to viso išėjęs kažkoks „balaganas“.

Taip ištikrųjų nebuvo, Tarybos suvažiavimas praėjo kūrybingai, o prezidiumas puikiai orientavosi ir statutiniuose nuostatuose ir suvažiavime iškilusioje situacijoje. Dėka prezidiumo takto ir prityrimo galėjome prieiti prie susitarimo, tuo išgelbėdami bendruomenę nuo suskilimo, ir nuo daugelio nemalonių pasekmių.

Nenorėjęsi čia ilgai sustoti prie Karvelio kaltinimų, tačiau randu reikalo nors keliais žodžiais sustoti prie kiekvieno jo iškeltos punkto, kad tuo būdu galėtume prieiti prie pilnesnio išsiaiškinimo.

Čia tenka visų pirma pastebėti kad nėra galima visą gyvenimą sudėti į statutus ar į įstatymus, šalia jų vyksta gyvenimas papročiais ir precedentais. Todėl ir mūsų statusas būdamas netobulas toli gražu vi-

Gerb. Redaktoriau,

1970 m. spalio 4 d. L. Geelongo Apylinkės visuotinis susirinkimas priėmė naujus namų įstatus. Tai yra neginčijama Geelongo lietuvių teisė, bet kad tų įstatų iniciatoriai pasiryžo juos įgyvendinti vietoje ALB-nės Statuto, tas daug kam Geelonge nepriimtina, kaip savavaliavimas.

Naujieji namų įstatai pavadinti A.L. Geelongo Bendruomenė. Reiškia, Geelongo Statutinė Apylinkė nustojo veikusi.

Paminių kelis šių įstatų paragrafus, kurie prieštarauja A.L.B-nės Statutui ir lietuviškam reikalui.

Str. 18F Renka Australijos lietuvių mokestį tik savo reikalams ir nenumato atiduoti statutiniai priklausantiems 55% Pasaulio ir A.L. B-nei.

10/d. - Pasilieka sau teisę keisti įstatus.

5str.Geelongo B-nės tikslas rūpintis, kad Geelongo lietuviai visapusiškai įsijungtų į australų gyvenimo būdą ir jų bendruomenę (way of life and A. community).

2str.Geelongo B-nė nepolitinė.

6str.leidžia tik rūpintis narių gerbuviu ir lietuviška kultūra. Reiškia kokiam nors šposininkui užprotestavus, negalės būti praveistos mūsų pagrindinės apeigos ir prieš okupantą pasireiškimas, - tai yra politika.

Balandžio 25 d. pagal Geelongo B-nės įstatus jau išrinkta apylinkei ir jos turtui valdyti V-ba iš 9 narių. Ar ji statutiniai priimtina, aš nesimu pasakyti.

V. Ivaškevičius.
ALB-nės Statuto Signataras.

tuto tvarka. Jis mano, kad statuto 13 str. reikalauja rinkti pirmininką atskirai ir du pavaduotojus vėl atskirai. Man atrodo priešingai. 13 str. sako: „Kr. Taryba renka Tarybos prezidiumą - pirmininką ir du jo pavaduotojus“. Ką tas reiškia? Tas reiškia kad renkamas yra prezidiumas, o padėtas brukšnelis po žodžio prezidiumas reiškia paaiškinimą iš kiek ir kokių asmenų tas prezidiumas sudarytas - iš pirmininko ir dviejų jo pavaduotojų. Jei pirmininkas, būtų renkamas atskirai, kaip Karvelis mano, tai tada statutas iškirdamas pirmininką turėtų nusakyti jo funkcijas, kaip skirtingas nuo kitų dviejų jo padėjėjų, atskirais nuostatais, o to statute nėra. Taigi prezidiumas yra vieningas vienetas. Todėl jie ir gali tarp savęs keistis funkcijomis: vieną dieną vienas pirmininkauti, kitą dieną kitas, nes vienam pirmininkaujant gali būti per sunku. Tokia praktika jau senai vartojama, ir ji yra teisinga ir praktiška.

3.Karvelis sako, kad pagal statuto 6 str. vyriausias reikalų tvarkytojas yra Krašto Taryba, o suvažiavime buvęs prezidiumas. Kokia keista logika? Prezidiumas yra neišskiriama Tarybos dalis. Taryba kitaip negali apsieiti savo veiksmingumo, kaip tik per prezidiumą, prezidiumas yra Tarybos galva. Tarp Tarybos ir prezidiumo yra pilnas pasitikėjimas ir todėl toji pati valia. Jei prezidiumas nuklystų nuo Tarybos valios jis gautų nepasitikėjimą ir būtų pakeistas kitu. Taigi apie jokiais skirtingas valias čia netenka kalbėti.

4.Be reikalo Karvelis kaltina prezidiumą ir asmenišką kritiką kiekvieną iš jų užgauna, o to neturėtų būti. To kaip tik ir turime vengti.

5.Karvelis nepripažįsta Krašto Kontrolės Komisijos teisėtumo, girdi negaliojanti, mat, išrinkta pusiau slapto balsavimu. Karvelis rašo: „Krašto Kontrolės Komisija renkant buvo nusistatyta balsuoti pusiau slapta“. Vadinasi susirinkimas tą dalyką svarstė ir nutarė lengvesniu ir greitesniu būdu praveisti rinkimus. Iš Karvelio aprašymo matyti, kad p. Simniškis įspėjo laikytis tvarkos: bet nei p. Simniškis nei pats Karvelis neužprotestavo dėl tokios pasirinktos balsavimo tvarkos ir susirinkimas priėmė tą būdą, kuris buvo greitesnis ir patogesnis. Statuto 14 str. sako: Taryba nutaria balsavimo būdą. Tiesiog sunku suprasti Karvelį, kai jis tvirtina kad Krašto Kontrolės Komisija neteisėtai išrinkta. Krašto Tarybos suvažiavimas, kaip auksčiausias suvereninis organas, statuto 74 str. išsprendė arba pasirinko precedentu.

Tolimesni Karvelio išvedžiojimai neverti būtų juridinės analizės, jis kalba kaip mokytojas, kaip atstovas, kuriam niekas suvažiavime nepatiko ir kuris nieko gero jame neradęs. Tai tipiškas visos veiklos nihilistas. Bet mums rūpi ne juridinis ginčas: o bendruomeninė veikla tai dėl tos priežasties tenka ir tuos kitus jo iškeltus klausimus trumpai paliesti.

6.Karvelis kritikuoja statuto pakeitimą. Jam nepatinka kam pakeistas 75 str., kuriame pirmenybė atiduodama jaunesniam amžiui. Tiesa, kad tarp 58 ir 60 metų nėra skirtumo ir tarp 24 ir 26 taip pat gali būti mažas, bet tarp 24 ir 60 metų yra didelis skirtumas. Vienas ateina į gyvenimą, kitas jau išeina iš gyvenimo, pirmasis turi didesnę prityrimą, antrasis gyvastingumą, ir ateitį. Jei mūsų gyvenimas būtų normalinėse sąlygose ir mums nerūpėtų ir negręstų išnykimo klausimas, be abe-

(nukelta į 5psl.)

TARPTAUTINĖ POLITIKA

IR MES.

Tarptautinė politika eiliniai australai nesijdomauja. Istorijoj, geografijoj bei ekonomikoje jie turi labai mažai žinių, nes skaito, kad tai valdžios bei profesionalų politikų veiklos sritis. Jų didžiausi pomėgiai yra visokiausios rūšies sportas, pradedant arklų lenktynėmis ir baigiant kriketu.

Mes esame kitokie, ir prieš karą Lietuvoje, o ypač išeivijoj mėgstame pasišnekėti bei padiskutuoti tarptautinės politikos klausimais. Daugelis kaip ir australai taip pat mėgstame alų, vėdą ir whisky. Jau-nimas, tiesa, mėgsta sportą.

Pašnekėsyje mėgstame pareikšti, mūsų manymu, savo „svarią“ nuomonę įvairiausiai tarptautinės politikos klausimais. Visa bėda su tuo mūsų pomėgiu, kad didžioji mūsų dauguma neturi: 1. jokio pasiruošimo politinių mokslų srityje, 2. neturi jokios praktikos politikos srityje (mūsų vidaus rietenos nėra politika) ir 3. svarbiausia neskaityti jokios rimtesnės politinės literatūros-knygų, žurnalų bei laikraščių. Rezultate neturint ne viename iš čia paminėtų dalykų žinių, mūsų daugumos tarptautinės politikos klausimais „svari“ nuomonė yra beveik nieko neverta. Mūsų daugumą teskaityti vieną, retai du lietuviškus savaitraščius ir anglų kalba vieną rytinį, kartais priedui vieną vakarinį dienraštį. Retas iš mūsų prenumeruoja 10 iki 15 laikraščių bei žurnalų ir bent dalį jų svetima kalba.

Mano nuomonė apie mūsų skaitomą spaudą.

Mūsų bet kurio lietuviško savaitraščio tarptautinės politikos informacijos yra: 1. per senos, 2-6 savaitių senumo, nes žinios imamos iš anglų spaudos, nesinaudojant tarptautinių informacinių agentūrų biuleteniais, 2. labai siauros-kuklios apimtys, tur būt, dėl vietos stokos, 3. vienašališkos (sekamas kuris nors anglų dienraštis, retai du), 4. politiniai komentarai parašyti tarptautinėje politikoj mažai nusimanančio mėgėjo žurnalisto, taigi atstovauja tik jo nuomonę. Čia yra reta išimtis, tai „Dirvoj“ esti geri komentarai, bet mums per seni-6 savaitių. Mūsų čia pav. Sydney daugumos skaitomas dienraštis Telegraph, rečiau Herald neužinteresuoti tarptautine politika, nes australai ja nesijdomauja, taigi ir šių žinių mažai patiekia. Mažai mūsų skaitomas Australian pateikia žymiau daugiau tarptautinės politikos žinių. Vakariniai Sydney dienraščiai tarptautinės politikos žinių beveik visai neduoda, nes skaitytojai jų nereikalauja.

Retai kuris iš mūsų skaito, o dar rečiau prenumeruoja kokį politinį žurnalą pav. „Times“ ar „News-week“. Tie, kurie juos skaito mano; kad yra tarptautinės politikos žinovai. Deja, jie klysta. Šie žurnalai yra vienašališki ir gana siauros krypties. Jie ten nušviečia JAV-bių valdžios politikos požiūrį. Žinių iš pasaulio plačia prasme nedaug. Tai drįstu tvirtinti, nes eilė metų juos skaitau. Iš jų šiek tiek žinių gausim, bet jos nebus objektyvios, pav. kaip ten nušviečiamas Vietnamo Kambodijos ar Laoso karas.

Ką patarčiau skaityti.

Kadangi turiu. 1; šiek tiek teorinio politinio pasiruošimo, 2. tris metus kasdien klausiau A. Smetonos

paskaitas-nuomonės pareiškimus tarptautinės politikos klausimais ir jo pavedimu kasdien peržiūrėjau kelis tarptautinės politikos svetimom kalbom dienraščius ir 3. virš 30 metų skaitau vieną kitą rimtesnį politinį dienraštį ar žurnalą, tai drįstu duoti patarimų tautiečiams, kurie įdomaujasi tarptautine politika.

Ką iš periodinės spaudos skaityti iš to kas čia mums lengvai prieinama? Čia turiu pabrėžti, kad yra būtina mokėti bent dvi svetimas kalbas, tiek, kad gerai suprasti.

Anglų kalba dienraštis „Australian“ skaitomas visoje Australijoje, kiek man atrodo, pateikia daugiausiai žinių, skaitant nuo jo atsiradimo dienos. Iš tikrai rimtų politikos žurnalų ypač rekomenduočiau Londone leidžiamą savaitraštį „Economist“. Nors iš pavadinimo atrodo, kad tai ekonominis žurnalas, bet ištikrųjų, tai 2/3 politinis, aukštos bei plačios apimtys, gerai informuotas žurnalas. Jo politinės žinios apima visą pasaulį. Jo politinių komentatorių rašiniai tikrai rimtai argumentuoti ir svarūs. Jis nėra taip greit skaitomas kaip kiti žurnalai. Jis išeina Londone šeštadieniais, Sydney gaunamas (tik dideliose kioskuose knygynuose) po keturių dienų trečiadienį, kainą 65 š. Spausdinamas ant plono cigaretinio popierio, gana smulkiu šriftu, atrodo plonas, o turi virš 100 puslapių. Jei nors kas antrą savaitę perskaitysit, tai jau po kelių mėnesių skaitymo pradėsite nusi-manyti kiek tarptautinėje politikoj.

Vokiečių kalba geras žurnalas „Der Spiegel“, tačiau čia ateina tik už 6 savaitių, tai kai kurios žinios bei komentarai yra seni. Kitas plačiai Australijoje skaitomas vokiečių žurnalas „Stern“ kiekvienam numeryje pateikia vieną kitą rimtą rašinį iš politikos. Tačiau ateina už 6 savaitių. Jame yra daug kitokio nepolitinio pasiskaitymo. Eilė metų skaitau ir esu labai patenkintas.

Lenkų kalba-Sydney leidžiamas savaitraštis „Wiadosci Polskie“ pateikia ypač daug žinių iš rytų Europos kraštų, jų tarpe ir iš Lietuvos. Jį prenumeruoju keturi metai ir esu tikrai patenkintas. Dabar metams \$8.00. Paryžiuje leidžiamas lenkų mėnesinis žurnalas „Kultura“, kiekvienam numeryje pateikia bent 2/3 politikos rašinius, dažniausiai liečiančius Rytų Europą, Lenkiją ir kaimynus. Buvo rašinių ir apie Lietuvos padėtį dabar.

Prancūzų kalba Šveicarijoje leidžiamas dienraštis „Journal de Geneve“, tai aukštos politikos dienraštis, kurį prenumeruoja viso pasaulio Užsienių Reikalų Ministerijos bei pasiuntinybės. Savo laiku Prezidentas A. Smetona jį kasdien skaitydavo, skaičiau jį ir aš, ir prenumeravau nebetarnaudamas Prezidentūroje.

Yra eilė kitų žurnalų bei dienraščių daugiau pasaulio politikams skirtų, tačiau šiuo metu man netenka jų skaityti, tai ir nepaminėsiu.

Mūsų tautiečių politikų dėl mano pareikštų minčių prašau neužsigauti. Norisi, kad mūsų intelektualų politinę galvosena ir nuomonės taptų realesnės, pritaikytos šių dienų tarptautinės politikos padėčiai. Tam pasiekti reikėtų skaityti bent po vieną politinį ar pusiau politinį žurnalą ar laikraštį svetima kalba.

V. Šliogeris.

SU LEONU ZIGAIČIU

ATSIŠVEIKINANT.

Ir vėl liūdna žinia aplėkė Sydneyjaus lietuvių visuomenę - gegužės 25 d., širdies smūgio ištiktas, su mumis atsiskyrė a.a. Leonas Zigaitis, sulaukęs vos 48 m. amžiaus.

- Dieve, koks trapus žmogaus gyvenimas,-pagalvoji. Tik, dar neseniai, susitikę kalbėjomės, dalinomės išpūdžiais...O jau dabar jo nebėra!

A.a. Leonas Steponas Zigaitis gimė 1923 m. Gelgaudišky, Šakių apskrity: šaltkavio šeimoje. Abu jo tėvai jau mirę Lietuvoje.

Leonas, baigęs Jurbarko gimnaziją, dirbo vaistinėj, mokytojavopas saleziečius Vytėnuose, mokėsi vargonų muzikos. Vėliau, karo audrai antrą kartą atūžiant į tėvynę, pasitraukė, kaip ir daugelis mūsų, į Vokietiją. Karui pasibaigus, Baltų Universitete, Hamburge, jis studijavo mediciną.

Į Australiją atvyko 1947 m. netrukus atsikvietė šeimą ir pradžioje įsikūrė Mt. Gambier, Pietų Australijoje. Po trijų metų,persikėlus studijuoti į Sydney, vėl bandė studijuoti mediciną, bet dėl susidariusių sąlygų, teko nuo to atsisakyti, pereinant į vakarinę technikos mokyklą. Dirbo braižytoju viename Liverpool'io fabriky, vėliau Marrickville'je.

Su savo gyvenimo drauge-Albina -susipažino ir apsivedė dar Vokietijoje, Voeterdingen tremtinių stovykloje, susilaukdami dviejų dukterų. Gražina, gimusi Mt. Gambier, yra baigusi mokytojų seminariją, gražiai reiškiasi lietuvių bendruomeniniame gyvenime-yra vyr. skautė, draugininkė, dalyvaujanti, be to, dar keliuose liet. sambūriuose. Jaunesnioji -Julija-yra trečios klasės gimnazistė.

A.a. Leonas ilgesnį laiką gražiai reiškėsi lietuviškoje veikloje.

Dar lageryje suorganizavo ir vedė chorelį. 1953-54 m. buvo ALB Banks town'o apylinkės valdybos nariu. dažnai vargonaudavo lietuviškose pamaldose, dirbo savaitgalio mokykloje.

1953 m. jis įstojo į Sydneyjaus Skautų Vyčių Geležinio Vilko būrį, 19.4.1957 duodamas vyčio įžodį, Kurį laiką vadovavo Sydneyjaus „Aušros“ tunto skautų-čių choreliui.

Paskutiniu metu, dėl susilpnėjusios sveikatos jau jį retai bemaitydavome lietuvių parengimuose, bet lietuviškąją veiklą jis visą laiką domėjosi.

Rožančius už a.a. Leono vėlę, kun. P. Butkui vedant, atkalbėtas 27.5.71 Funerals of Distinction kopyčioje Fairfield'e. Laidotuvės įvyko sekančią-gegužės 28 d. Šv. Mišias atlaikė ir atsisveikinamąjį žodį tarė kun. P. Butkus, giedojo -kun. P. Martuzas. Prie kapo atsisveikinimo žodį tarė skautų vardu „Aušros“ tunto tuntininkas, ps. V. Deikus.

Kaip bažnyčioje, taip kapuose, palydėti a.a. Leono į amžinojo poilsio vietą susirinko labai gausus bičiulių bei artimųjų skaičius.

Ilsėkis ramybėje, Leonai!

B. Žalys.

JĮ ATEINA.

Tikriau už rytmetį prašvisiančiąją naują dieną

Ji atskuba
Ir žingsnių duslų aidą jos
Tu momentais tyliais girdi.

Ir jaučia juos kiekvienas muskulas
tavasis,
Kiekvienas nervas tavo kūne jaučia
žingsnius tuos.

Kai kūdikiu, tu, tik gimei
jos lėtas žingsnis tavo lopšio linkui
krypo

Ir šypsenos nebuvo
Veide jos išbalusiai ramiam.

Tau vaiku krykštaujant
Krantuos gimos upelės
Jos žingsniai suko kranto takeliu...

Ji sekė tavo-
Jauno vyro - žingsnius,
Tartum meilužę,
tartum motina,
tartum geriausią draugę..

...ir tikriau
Negu bebrėkstanti diena,
Šiandien, rytoj, poryt,
Už metų, už kelių -
Tartum meilužiai du
Jūs susijungsit ilgesio glėby...

Ištikimesnė ji už motiną,
Meilužę, draugą...
Tikresnė už tikrovę visą,
Nes vardas jos -
M I R T I S !

B. Žalys.

Staigia mirus

A.A. LEONUI ZIGAIČIUI

gilaus liūdesio prislegta Albina Zigaitienė, dukras Gražiną ir Juliją ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir drauge liūdi.

M.E. Migevičius,
J.A. Dudaičiai
L.V. Deikai.

Mirus,

A.A. LEONUI ZIGAIČIUI

Mūsų mielą narę Gražiną Zigaitytę, jos mamytę, ir sesutę Juliją, giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Tautinių Šokių Grupė ir Vadovė.

Kun. V. Šimboras.

Šiuo metu pas savo tėvus Banks-town'e trumpoms atostogoms atvyko Kun. Valteris Šimboras iš NHILL Vic. (pusiaukelis tarp Melbourne ir Adelaidės), kur jis yra Evangelikų Liuteronų parapijos kunigas.

Sekmadienį, gegužės 23 d. Kun. V. Šimboras atlaikė Yagoonoje Sydneyjaus Lietuvių Liuteronų Evangelikų pamaldas su Šventa Vakariene. Pamaldos buvo pravestos pagal paties Kun. V. Šimbora pavyzdinčiai lietuvišką paruoštą liturgiją, kur dalyvavo apie 50 parapijiečių.

Po pamaldų prie arbatėlės, padėkos žodį tarė Syd. Apyl. Pirmininkas A. Reisgys. Kun. V. Šimboras yra paskirtas Australijos Lietuvių Skautų Sąjungos Evangelikų Liuteronų dvasios vadovu.

Ta proga Pirm. A. Reisgys turėjo pasikalbėjimą su Kun. V. Šimboru: „Gyvendamas toli nuo lietuvių kolonijų Kunigė, ar turite progos patarnauti lietuviams evangelikams?“

- Keturis kartus per metus nuvykstu į Melbourną, kur Lietuvių Namų koplyčioje atlaikau pamaldas lietuvių kalboje Melbourno Lietuvių Liuteronų Evangelikų parapijai. Taip pat buvau specialiai nuvykęs į Melbourną atlikti jungtinių apeigas.

„Mes netekome Kun. Kosticeno tad ar galime tikėtis Jūsų patarnavimų ateityje?“

- Kelias į Sydney yra labai tolimas ir automobiliu savaitgaliui atvažiuoti yra neįmanoma, taip pat ne ekonomiškai. Galiu atvykti čia tik atostogų metu. Ateityje, vietoje pamaldų, mėginsiu paruošti laiškus.

„Koki ryšį Jūs palaikote su mūsų bendruomenės nariais evangelikais?“

- Tiesioginiai ryšiai yra maži, nes artimesnėse apylinkėse lietuvių nėra. Vienintelis ryšys tai Melbournas Adelaidėje, atrodo, evangelikų lietuvių yra maža ir lietuviškų pamaldų nebuvo pageidauta.

„Kokie yra Jūsų informaciniai šaltiniai apie mūsų Bendruomenės gyvenimą?“

- Privatus laiškas ir Bendruomenės laikraštis „Mūsų Pastogė“.

„Ar pramatote galimybę persikelti arčiau prie didesnių lietuvių kolonijų?“

- Artimoje ateityje, atrodo ne, bet jei pasitaikytų laisva parapija ir daugiau paskyrimų, tai būtų be galo malonu patarnauti savo tautiečiams.

**LIETUVIŲ TAUTOS ATEITIS
PAVOJUJE! AUKOKIME PER
TAUTOS FONDĄ MŪSŲ
LAISVĖS KOVAI!**

ŠIANDIEN, KAIP IR SENIAU

Elena Jonaitienė

(Straipsnio tęsa iš praeito numerio)

Tai josios, šiandienos motinos, uždavinys suteikti savo šeimai prieglobstį nuo išorės skubėjimo ir įtampos, vyro namuose sukurti ramų uostą bei užuovėją, kurioj kiekvienas turi savo vietą, randa poilsį, ramybę ir jaukumą žinojime, kad jis čia laukiamas, ir reikalingas, ir branginamas. Ir vaikui ir suaugusiam kasdieniniam gyvenime ne kartą primenamas jo nereikšmingumas: tai jis padaromas bevardžiu nariu grupės, tai nelabai svarbia didelės mašinos dalimis. Tačiau tame nereikšmingume vistiek jis priverčiamas dar dėl savo vietos minioje ar mašinoje rungtis su kitais, nepavargti lenktyniauti. Jei pralaimi, kenčiapanieką, o jei gu nugali, tai pavydą ir neapykantą. Net ir stipriam ne kartą nujauku ir šalta, o silpnas ir visai pražūti gali. Ir kaip svarbu, ir kaip brangu kiekvienam būt tikram, kad po nuovargio dienos, po pastangų, gal būt po kartelio ir po nusivylimo, pareinama namo, kur mylima, atjauciama, dalinamasi. Visiems to reikia, bet vaikui už visus labiau, nes tai svarbiausia sąlyga jo vystymuisi ir jo laimei. O tatai duoti gali tikrai viens asmuo: šeimos moteris-motina.

Tuo tarpu šiandien ji pati nėra apsaugota nuo išorės įtampų ir neįjaukumo. Ir ji visuomenės narė, ir lygiateisė. Juk nemažai kovota, kol įtikinta, kad ir moteris žmogus, kad ir ji gali visa tai, ką vyras gali. Yra kraštų kuriuose tuomi net labai didžiuojamasi. Ir mums pažįstamoje aplinkoje jau įprasta, kad iš visų bendruomenės narių, tiek vyrų, tiek

ir moterų, laukiama kasdienio darbo įnašo, kūrybingumo, išprusimo, pasaulio įvykių sekimo, bendradarbiavimo sklandumo, geros nuotaikos. Tačiau šaletų vis didesnių išsikovsky teisių, ir su jomis užsidėtos kasmet sunkėjančios naštos, moters ir motinos pirmoji pareiga palieka ta pati, kaip amžių pradžioje: auginti naują kartą ir išsaugoti šeimą, namų židinio šventumą. Ir taip ant silpnųjų pečių užsidedama dviguba našta: pirmoji, primityvi, nuolatinė ir ta nauja, kurią uždėjo laikų pažanga. Ir kaip jai besuspėti, kaip nepavargti, kur jėgų ir šypseną surasti? Kaip vakare užmirti savo nuovargį, kad atyda ir dėmesiu ir giedria nuotaika palengvinus kitų namiškių nuovargį, kaip užmirti savo dienos rūpesčius ir nusivylimus ir rast visus tikrus paguodus žodžius kitų rūpesčiams ir nusivylimams? Kaip išlaikyti savo židinį apsaugotą nuo išorės audrų ir nerimų, kad šeimai jis užtikrintų saugumą, svarbą, atsiveriančius viešojo gyvenimo nureikšminančias įtakas?

Jėgas ir ištvermę ir šiandien motina suranda savo meilėje, žinojime, kad be namų glaudumo jos vaikas į laimingą, stiprų žmogų neišauks, ir kad motinos pareigoje jos niekas negali pavaduoti ir niekad negalės.

Tai toje meilėje šiandienos motina turės surasti ir kantrybės bei išminties atsakymams į vis sunkesnius klausimus jai keliamus, į vis naujus ir vis sudėtingesnius rūpesčius jos vaiką pasitinkančius. Visos išorės įtakos veikia prieš ją, grąso jos vaikui. Kol jis mažytis, reikia jį apsaugoti nuo nuodijančių miesto dujų, nuo kurtinančio triukšmo ir nuo visų ir savo pačios nervingu-

MELBOURNO KOPLYČIOJE SUMAINYTI ŽIEDAI.

„Tautoj aš būsiu tavo kanklės“, Vydūno mintims, tik tautoje dvasiškai subrendęs žmogus gali būti naudingas visai žmonijai.

Džiaugsmas ir liūdesys, nuraminimas ir rūpestis, tai nuolatiniai mūsų gyvenimo palydovai, kurie kaip šešėliai mus seka. Tų šešėlių pasitaiko ir Viktorijos lietuvių evangelikų parapijoje, tiksliai proporciškai labai nelygi: Džiaugsmo šešėliai aplanko mus rečiau, bet užtat parapija juos su dideliu malonumu giliai išgyvena.

Toks džiugus įvykis buvo š.m. gegužės mėn. 15 d., kada Jonas Zonius ir Danutė Reksaitė susituokė Lietuvių Namų koplyčioje. Jungtinių apeigas atliko kun. J. Šimboras Tyliai vargonams grojant buvo sumainyti žiedai.

Danutė gimusi Vilniuje, atvyko į Australiją prieš pusantų metų. Jonas Zonius yra Melbourno Klūbo narys. Jis talkininkavo Lietuvių Namų statybos ir šiaip kur reikalingas neatsisako padėti. Jo troškimas buvo lietuvišku papročiu susituokti. Tas jam labai gerai pavyko. Koplyčia skendo gėlėse, o tiek daug rūtų ir mirtų daugelis seniai nebuvo matę.

Po jungtinių p. Zonius pakvietė parapijos narius, kurie buvo susirinkę į koplyčią, jam pagiedoti ir palinkėti laimės, užėti į Seklyčią išgerti su vestuviniškais po šampano taurę. Linkime jam Aukščiausiojo palaimos vedybinio gyvenimo kelyje.

A. Baltrukonienė.

Jonas ir Danutė Zoniai su kun. J. Šimboru po jungtinių Melbourno Lietuvių Namų Seklyčioje.

mo. Kai augti pradeda, reikia jį apginti nuo apsiuvilimo savimi. Gal nebūsim lemta būt pirmuoju mokiniu mokykloje, geriausiu sportininku, gražiausia mergaitė būryje. Gal būt jis mažoje širdyje nešios didžiausią sielvartą, kad nemokės surasti draugystės. Reikės mokėti jo sielvartą sumažinti, atversti savo pačios patikėjimu, padrąsinimu, ištikima draugyste. Dar vėliau kai vaikas pasieks amžių, kuriame imamasi pašaukimo atitaisyti sugedusį pasaulį ir surast savo jauną asmenybę, kaip dažnai tėvai, bet ypač mamabus pakaltinti visomis dabarties negerovėmis ir pasaulio neteisybėmis. Ir ji visuomet turės rasti atsakymus, ir teisingis, ir aiškintis ir nesupykti, ir neprarast kantrybės, nebūti įžeista. Ir tai tik todėl, kad vaikui jos vienos atsakymai svarbiau už visas viešas įtakas. Ir dėl viešai vis persamo kartų išsiskyrimo jai, motinai, pirmai turės skaudėti širdį.

Štai, girdim iš jaunųjų, pasaulis pilnas negerovių: karai, žudynės, kiekvienas tik savo pelno siekia, prarastos vertybės, nebėra idealų, nebėra tiesos, nebėra nuoširdumo, o kalbi už tai vyresnieji, tėvų karta, beveik asmeniškai-tėvai. Ir kaip sunku išaiškinti, kad vyresnieji daugiau pasikeitimų matę ir patyrę negu jaunieji, gal būt nuo laiko negerovių, dar labiau kenčia, ir kad ne jie už jas atsakomingi. Patys didieji, patys svarbiausieji gyvenimo pasikeitimai niekad nėra įvykdyti nei paskirų žmonių, nei vienos kartos. Retkarčiais didžiosioms asmenybėms, išimtiniais mastytojams, retiems išradėjams pasiseka suteikti impulsą dideliems įvykiams, kurie pamažėliu pakeičia žmonijos raidą. Tačiau, tikriausiai, net ir tos didžios asmenybės niekad iš anksto negalėjo atspėti ir numatyti kokias išdavas ateinančiom kartom atneš jų suteiktas impulsas. Kuo šiandien didžiuojamės ir nuo ko kenčiame greičiausiai prasidėjo ne vakar ir ne mūsų tėvų jaunystėje, bet tikrai išdidžiame, džiaugsmingai kūrybingame Renesanso laikotarpyje jau prieš keturis šimtus metų. Jo gėnialūs kurėjai tikrai vaizdavo būsią sukūrę visai kitokią ateitį, negu tai, kuria šiandieną mes gyvename. Tik kaip mokėti visą tai paaiškinti jauniems ir nesuprantantiems? Jiems atrodo kilnu gražaus idealo, ar gražių žodžių įkvėptiems išeiti su protestu prieš dabarties negeroves. Jie nenujaučia, kad jų pasąmonėje net ir tie protestai, nors visai netaip išreikšti, nukreipti prieš savo pačių vyresnius, savo tėvus, kad jiems tai priemonė ir patikrinimui savo jaunų nuomonių ir paženklinimui savo užaugimo. O motina, kurios širdis ir mato ir atspėja, turės ir čia mokėti padėti savo sūnams ir dukterims: iš vienos pusės leisti jiems suprasti kuo vyresni gyvena ir kuo tiki, iš kitos, juose pačiuose nesužlugdyti pastangos galvoti, spręsti, aiškintis, neprivesti jų nuolankiai pasiduoti kitų pažiūroms, bei sprendimams. Tik tuomet jie pajęgs įsijungti pilnatiesiais nariais į tą bendruomenę, kurią šiandien jie neigia, bet kuri jiems patiems be galo reikalinga. Kaip motina turės pavargt ieškodama atsakymų!

(Bus daugiau)

Gyvenimas natūraliai balansuojasi: atrodo, per dažnai apraudame mirusiuosius, bet lygiai, o gal ir dažniau pasidžiaugiamo mūsų jaunųjų vedybomis. Gal ir teisingas nu-girstas pasakymas: prigyvenome to-ki laiką, kai vieną dieną laidojame draugus ir bendraamžius, o kitą die-ną linksminamės draugų vaikų ves-tuvėse.

Štai aną savaitgalį atšokome V. Deikutės vestuvės, o po savaitės - gegužės 8 d. gausiu būriu iš-lydėjome į marčias ir jos artimą draugę Birutę Vingilytę.

Savo gyvenimo draugu Birutę pasirinko jugoslavų kilmės jaunikį, čia baigusį farmacijos mokslus, Ro-naldą Mazuran, gi pati Birutė yra kvalifikuota mokytoja. Sutuoktinių apeigas atliko australas kunigas Earlwood katalikų bažnyčioje išpūdingai giedant artimiesiems Vingi-lių šeimos bičiuliams p.p. Dauda-rams, Asevičiams, Bitinams, kuriems vadovavo ir gražiai vargonais pri-tarė p. B. Kiveris.

Vestuvinė puota įvyko jaukioje Barclay Lounge salėje, Bexley, kur visai ceremonijai vadovavo šioje vietoje nepamainomas inž. V. Bu-kevičius, pats pasakydamas jaunave-džiams išpūdingą žodį, kuris gau-sius vestuvių dalyvių ir juokino ir graudino. Šalia gausių telegraminių sveikinimų svariai jaunuosius pa-sveikino ir Sydney apylinkės p-kas p. A. Reisgys.

Jaunoji Birutė Vingilytė lygiai kaip ir jos tėveliai yra giliai įaugu-si į lietuvių bendruomenę ir yra są-moninga lietuvaitė: nuo pat mažens ją matėme lietuviškoje veikloje ne vien kaip aktyvią narę jaunimo tal-kininkę lietuviškuose parengimuose ar subuvimuose. Jaunasis Ronaldas pareiškė, kad jo pirmasis uždavinys dabar išmokyti lietuviškai.

Gausių svečių tarpe matėsi ir ALB Krašto Tarybos pirm. Prof. Dr. A. Kabaila su ponia, Krašto Kontro-lės K-jos pirm. inž. V. Bukevičius su ponia, Sydney Apyl. p-kas p. A. Reisgys su ponia ir eilė kitų. Ir vi-sai nenuostabu - juk Dr. B. Vingilis nėra užsidaręs tik savo kabinete, o gyvai ir pozityviai reiškiasi lietuviš-

koje veikloje jau ne nuo šiandien. Ir dabar jis yra Sydney apyl. Kultūros Tarybos pirmininkas, Lietuvių Die-noms Rengti Sydnejuje Komiteto pir-mininkas, Krašto Tarybos atstovas. Jaunajai porai linkime šviesių ir saulėtų metų.

Tuo pačiu metu, kai liejosi šam-panas B. Vingilytės vestuvėse Syd-nejuje, lygiai buvo giedama „Ilgiau-sių Metų“ ir šaukiama Valio ir ki-tai jaunavedžių porai Melbourne. Kaip tik tą pačią dieną ištekojo ir melbourniškams lietuviams gerai pa-žįstama Giedrė Kalpokaitė, sau gy-venimo draugu pasirinkusi anglų tē-tų sūnų geologą Russell Moon. Jo-nas ir Zina Kalpokai savo vienturtę dukrą (nekalbant apie sūnus) pasi-rūpino išleisti į marčias kaip galint išpūdingiau, kad ir Giedrei vestuvės iškėlė pasigėrėtinai šaunias.

Giedrė Kalpokaitė Melbourne studijavo moderniąsias kalbas, ap-

S.m. birželio 2 d. magazine „People and Fashion“ įsidėjo Giedrės Kalpokaitės ir Mr. Russel Moon dvi spalvuotas vestuvines nuotraukas. Įdomų, kad tautiniuose rūbuose pamergės atrodo puikiai pagal paskutinę madą.

Pamergės iš kairės - p. Kalpokienė (Gintaro žmona), Regina Čižauskaitė ir Ugnė Kazokaitė. Dešinėje jaunieji - Giedrė ir Russel Moon.

LIETUVOS TEATRAS

ANTANAS SUTKUS.

3 J. Gučius.

Jis ryškiai nesimetė į kitas naujoves, o liko iš-tikimas tam į ką tikėjo, kuo žavėjosi ir kam savo kūrybinį gyvenimą atida-vė. Kartą paklausiau, kodėl nestato Ibseno, Meterlinko ar Pšibiševskio veikalų, tai susikaupęs ir pergaltvo-jęs tarė: „Žinai, man visad atrodo, kad mes dar nepriaugome iki simbolizmo perpratimo. Reikia išlaukti laiką, nes taip vertingi kūriniai niekad nenuėina užmarštin.“ Gal ir teisus jis buvo. Bet žinau, kad jo nesužavėjo nė R. Juk-nevičiaus Ibseno „Nora“ pastatymas, nė Monkevičiaus tikrai paviršutiniš-kas ir gilus „Laukinės anties“ in-terpretavimas. Prisipažįstu, kad ir ma-nęs, žvelgiant iš simbolizmo su-pratimo, abu tie veikalai savo realist-ingumu nepritrenkė, nes simbolizmas ne eiliniu realizmu pasakomas.

Gal klystu, bet man savo laiku buvo įgėlęs išpūdis, kad jis žūt-būt nori išugdyti mūsų Tautinį Tea-trą ne tik forma bet ir turiniu. Gal to-dėl jis ir savo studijos mokinį K. In-čiūrą inspiravo parašyti V. Kudirką ir Gimtąją Žemę, gal todėl, dažnai prispyręs ragino ir mane parašyti

tautinį veikalą, ar iš liet. pasakų sukurti svajingą dramą.

Savo kūrybiniame darbe jis mėgo mestis į eksperimentus, tik labai savybiniai apgalvotus. Jis buvo vie-nas ryškiausių mūsų teatro eksperimen-talistų, tik gal būt labai atsaki-ngai sukaupęs savo (režišieriaus) darbą į santurias ribas. Kitaip sa-kant, jis galvojo, kad eksperimentas nebūtų tuščias, beviduris, kaž koks, ir kaž ko, daugiau ar mažiau pavy-kęs mėginamas. Jo - režisieriaus darbe visada dominavo konkretus užsimoto tikslo siekimas, be dides-nio svaichiojimosi į abstraktizmą ar pagaliau į elines nežinomybes. To-dėl jo režisuota ir griežtai stilizuo-ta Ch. Dikens „Kalėdų giesmė“, ar J. Benevento „Išvirkščias gyvenimas“, o net, ir gana drąsus suolys F. Šilerio „Vilniaus Tel“ pastatyme dekoratyve linkme iškelti kalnų aplinką sąlyginiai, kada žiūrovas ne-va iš pakalnės stebi veiksmą, o, tuo tarpu, scenoje faktiniai veiksmas vyksta daliniai antroje scenos pusė-jė tarytum iš anos pakalnės.

Ko A. Sutkui kaip režisieriui truko, tai, sakyčiau, ekspresinio už-degimo aktorius veikti. Bet gi jis buvo impresionistas, tai kitaip gal

jau negalėjo. Jis galvojo, kad akto-riai, pratimu keliu analizuodami vi-sapusiai ir veikalą ir paskirus vaid-menis, turi užsidedti ir veikalo ide-ją ir atitinkama vaidmenų interpre-tacija. Jo galva, tik mažiau įgudu-siems aktoriams dera pagelbėti ek-spoziciniais etiudais iššaukiančiais atitinkamai psichologiniai vaidmenį interpretuoti. Jis laukė iš profesio-nalo aktoriaus juo daugiau iniciaty-vos vaidmens pažinime, kad tuo bū-du jis nuolat tobulėtų, o ne pasikliau-tu vien režisieriaus nuolatine pagel-ba. Štai kodėl jis savo pastatymuose ne vien apie režisieriaus nuopelnus ir laimėjimus galvojo, o rūpinosi ir aktorių pažangumu, jų švystelėji-mais. Jis buvo santurūs, net ir jo fantazija tūlam atrodė santuri, bet tai buvo todėl, kad neišsiveržtų į neaprepiamą. Jau grynai savo as-menybe jis buvo menininkas-kūrėjas vis ko tai ieškojęs, kaž ką naują radęs ir viešumon išnešęs. Ir vie-nodai žavų, ar trenkdamas perkūnu, ar švelniom, bet sultingom spalvom veikalo idėjiniai-filosofinė mintį išreikšdamas ėjo kūrybos keliu.

TEATRO TEORETIKAS

PEDAGOGAS, PUBLICISTAS.

Ankstybuose 1919-20 metuose visa eilė profesionalų teatralų te-

galvojo apie spektaklius, gi A. Sut-kus pirmasis ne tik savo straips-niais spaudoje, bet įsteigdamas prie T. Teatro Vaidybos Studiją, susirū-pino ateities aktorių karta. Rašyda-mas jis skelbė naujovišką teatro me-no supratimą. Savo studijoje dėstė to laiko modernią sistemą-kūrybi-nės fantazijos aktoriaus sistemą. Jis niekad studijos dalyvio nemokino kaip reikia vaidinti, bet jį auklėjo plėsdamas jame vaidybos menui pa-žinti akylą, ugdė persiformavimą į vaidmenį ne eilinais gyvenimiš-kais pergyvenimais pasikliojus, bet kūrybine fantazija pasirinkus tiek stiprią irtikslia, kad įtikintų žiūrovą. Juk menas nėra eilinio gyvenimo pa-mėgdžiojimas. Jis yra virš pilkos kasdienybės. Ypač, kad vaidybos praduose tūno ir metafizinis genezis. A. Sutkus dėstydamas vaidybos teo-riją niekad (sakyčiau gal džentel-meniškais sumetimais) neneigė ki-ty sistemų, bet jas iš esmės ir psi-chologiniai aiškindamas, įrodinėjo visos eilės kitų sistemų netikslin-veikalo idėjiniai-filosofinė mintį išreikšdamas ėjo kūrybos keliu. Suinteresuotiems galiu pastebėti, kad apie Stanislavskio sistemą, A. Sutkaus vaidybos studijos studentai žinojo žymiau anksčiau negu viešai pasirodė (pačioj Rusijoje) „Mano gy-venimas mene“ ir „Aktoriaus savy-ruošas“.

Mūsų Pastogė Nr.22. 1971.6.7. psl.5

STODAMAS "TALKON"

TALKINI SAU

IR KITIEMS

ATSAKYMAS P.L. KARVELIUI

(atkelta iš 2 psl.)

jo, reikėtų pirmą atduoti daugiau prityrusiam kandidatui, taigi vyres-niam amžiumi, bet gi dabar mūsų di-dysis rūpestis kaip išlikti tremtyje ir todėl pirmenybę tenka atiduoti jaunesniam.

7. Toliau p. Karvelis paliečia „Mūsų Pastogės“ reikalus. Jam šis reikalas taip atrodė: „Įsivaizduokite koks galėjo kilti chaosas, jei būtų atsiradę daugiau pasiūlymų redak-toriaus pareigoms eiti“. Aš čia ne-matau jokio chaoso. Priešingai būtų buvę labai gerai, jei būtų atsiradę dar vienas ar net keli kandidatai, bū-tume turėję didesnę pasirinkimą. Nuo to laiko kai yra žinoma demo-kraatinė sistema ir jos laikomasi, kandidatų skaičius nekelia jokio chaoso nei baimės.

8. Iš p. Karvelio aprašymo ma-tosi, kad Tarybos suvažiavime vyko pokštai po pokštų, bet visų geriau-sį „pokštą“ iškretė suvažiavimo Svei-kinimų ir Rezoliucijų Komisija. Ji pakišo suvažiavimui rezoliucijos formoje sieksinę padėką buv. M. P-gės redaktoriui Vincui Kazokui“

Pagal Karvelį išeitų, kad Svei-kinimų ir Rezoliucijų Komisija ne-turi teisės patiekti padėką tam kam ji randa reikalinga padėkoti, o suva-žiavimas neturi teisės tokią padė-ką išsireikšti, o Kazokas negali to-kia padėka pasidžiaugti, nes tai e-santi „priešingo rezultato“. Žodžiu, pokštas kokio dar nėra buvę.

Nesuprantama kodėl p. L. Kar-velis visus suvažiavimo darbus taip panudęs suniekti, kad nei logikos, nei teisės nuostatų, nei paprasto mandagumo nebesilaiko. Aš sakyčiau kad reikia baigti ir užmiršti tuo vi-sus nesusipratimus ir įsijungti į po-zityvų kūrybinį bendruomenės darbą.

A. Mauragis.

GEELONGO LIETUVIŲ CHORAS

GEELONGO LIETUVIŲ

KULTŪRINIS SAMBŪRIS.

Š.m. kovo 28 d. Geelongo lietuvių choras turėjo savo metinį susirinkimą.

Kadangi, dėl susidėjusių aplinkybių, Geelongo choras neteko chorvedžio p. J. Juškos, tai choras likęs be chorvedžio ir nenorėdamas „išsibėgioti“, turėjo ieškoti būdų, kaip išlikti organizuotu vienetu, kad, jeigu kada nors atsirastų chorvedis, vėl galėtų pradėti veikti.

Choro valdybos pirmininkas Dr. S. Skapinskas pasiūlė įkurti Geelongo Lietuvių Kultūrinį Sambūrį, kuris apjungtų visas Geelonge veikiančias menines pajėgas ir išvystytų glaudų bendradarbiavimą tarp meninių vienetų ir pavienių menininkų Lietuvių Bendruomenės ribose. Šis jo pasiūlymas buvo vienbalsiai priimtas.

Dr. S. Skapinskui smulkiau paaiškinus apie siūlomo kult. sambūrio tikslus, veiklą ir reikšmę, buvo nutarta tokį sambūrį įkurti.

I Geelongo Lietuvių Kultūrinio Sambūrio Valdybą buvo išrinkti 3 asmenys, kurie pareigomis pasiskirstė: Dr. S. Skapinskas-pirmininkas, A. Steponavičius-sekretorius, O. Štederis-kasininkas.

Po to Geelongo Lietuvių choras įsijungė į Geelongo lietuvių kultūrinį sambūrį, perduodamas jam visą savo turimą turtą.

Ir taip Geelongo lietuvių choras nustojo egzistavęs buvusioje formoje, bet jis vienok nedingo, tik įsijungė į daugiau žadančių vienetą, tikėdamasis vėl kada nors „sužydėti“, žinoma, jeigu to geelongiškiečiai panorės ir jeigu jų širdyse bus dar kibirkštėlė meilės mūsų gražiomis lietuviškomis dainoms.

Ypatinga susirinkimo padėka buvo išreikšta p. J. Juškai ir jo šeimai už įdėtą didelį darbą ir pasišventimą Geelongo Lietuvių Chorui.

Choristas.

„ŽILVINO“ KONCERTAS.

Š.m. gegužės mėn. 8 d. Adelaidės tautinių šokių grupė „Žilvinas“ suruošė savo metinį pasirodymą Lietuvių Namų salėje. Grupės vadovybė nuo Kalėdų yra pasikeitusi ir todėl ėjome žiūrėti su žingeidumu - kaip gi čia bus?

Ir su pasigerėjimu tenka konstantuoti, kad šis jaunimo pasirodymas tiek savo lygiu, tiek padaryta pažanga, tiek pastangomis visus mus labai maloniai nustebino. Visas koncertas-pasirodymas buvo pačių žilviniečių suorganizuotas, išplanuotas ir grynai savomis jėgomis išpildytas. Didelis komplimentas priklausė rengėjams už pradėjimą skelbtu laiku, nelaukiant „piktulių“.

Gražu buvo stebėti visus šokėjus taip nuoširdžiai, taip jaunatviškai išpildančius visą programą. O tų šokėjų yra nemažai! Kaip prieš programos pradžią šokėjai išsikiavo bendrai fotografijai, suskaičiavau 56 galvos. Šokėjų tarpe išsiskyrė trys grupės. Patys jaunieji, kurie atliko nesudėtingus šokius, kaip „Kalvelis“ ir „Suktnis“. Antroji-kurie grupei priklauso jau kelerai metų, pasirodė su šokiai kaip „Lenciugėlis“, „Žiogeliai“ ir „Malūnas“. Trečią grupę sudaro vienos mergaitės, kurių šokių technika yra labai pažengusi, kas ypač matėsi

tiesiog pasigerėtinam „Mikitienės“ išpildyme.

Per visą vakarą „Žilvino“ grupė išpildė 12 šokių: Suktnis, Kalvelis, Vėdaras, Kubilas, Šustas, Sukčius, Žiogeliai, Mikitienė, Mikita, Lenciugėlis ir Malūnas. Tarp šokių užpildė „Žilvino“ šokėjai savo individualiais talentais. Čia pasirodė akordeonistai- I. Paškauskaitė ir M. Petkūnas; balerina -V. Brazauskaitė; smuikininkas- G. Kubilius; čelio L. Kubilius; pianinas- R. Kubiliūtė ir J. Mockūnas. Naujas pasirodymas tą vakarą buvo „Trys katės ir kačiukas“; - 3 dainininkai ir gitara atliko 2 dainas L. Launikaitytė, L. Ružinkaitė, V. Brazauskaitė ir L. Vasiliūnas.

„Žilvinui“ vadovauja L. Vasiliūnas ir jo padėjėjas E. Brazauskas; administratoriu-P. Laurūkai; tėvų komitetas p.p. Fišerienė, Lazauskienė ir Rušinskas, akordeonistė I. Paškauskaitė. Šokėjų globėja ir patarėja - p. M. Grebliūnienė.

Vakaro programą paruošė L. Ružinkaitė ir pranešėja buvo J. Neverauskaitė.

Adelaidės lietuvių kultūrinis gyvenimas buvo praturtintas gražiu ir daug vilčių teikiančiu pasirodymu. Tautinių šokių grupė šiuo metu yra stipriausia, visą jaunimą apimanti organizacija. Tik gaila, kad mūsų lietuvišką publika permažai jaunimo pastangas įvertino. Salėje buvo apie 150 žiūrovų, o galėjo dvigubai daugiau būti. Dar gailiau, kad niekas iš kultūrinio gyvenimo vadovų ar Apylinkės Valdybos narių nerado reikalo tarti keletą šiltų žodžių jaunimui pagiriant juos už pastangas O girti buvo tikrai už ką.

Buęs.

MOTINOS DIENA

NEWCASTLE'JE.

Newcastelio Apylinkė Motinos Dieną atšventė paga lietuvišką paprotį, t.y. pirmame gegužės mėn. sekmadienyje - gegužės 2 d. Wallsend salėje.

Mylimų motinų prisiminimas ir gražus popietės oras sutraukė skaitlingą apie 100 galvų būrį, kas sudarė didelę čia gyvenančių lietuvių dalį.

Šis gražus parengimas pateisino lietuvišką posakį: „Viens pradės, kits padės-daugiau padarys“. Atseit valdybai prašant prisidėti vienu ar kitu būdu prie šios dienos parengimo atsikalbinėjimų nebuvo. Moterų komiteto narės-ponios Žibutė Kišonienė, Donata Bajalienė, Jadviga Levickienė ir Anastazija Klemenienė paruošė stalus su tortais, pyragais ir kava. Ponių D. Bajalienės keptais tortais ir A. Grigaliūnienės virtais žagarėliais pakvipo visa salė. Ponia Regina Ulonienė ir jos dūkra Zigita papuošė motinų krūtinės ir vėliau salę su savo gėlyno spalvingom gėlėmis. Algis Butkus, kuris ką tik šiais metais įsigijo B.A. baigdamas humanitarinių mokslų studijas Newcastleio Universitete įrengė salėje savo brangų elektroninį plokštelės groti aparatą, o A. Daugelienė, R. Ulinienė ir Dr. V. Doniela pristatė skambius lietuviškus plokštelių.

Minėjimą atidarė ir vedė apylinkės vice-pirmininkas Alf. Šernas, pirmiausia kviesdamas Dr. M. Šeškų tarti žodį motinoms. Čia Dr. Šeškus giliais ir jausmingais žodžiais išryškino motinos didžią svarbą šeimai.

Miliams Bičiuliams,

ALGIUI PLUKUI, mirus jo motinai Lituvoje ir

POVILUI ALEKNAI, mirus jo sesutei, giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Tautinių Šokių Grupė ir Vadovė.

Mielai prietelkai ir bendradarbei

ELENAI PRIŽGINTAITEI

mirus Lituvoje jos tėvui, ir seserims Aldonai ir Veronikai reiškiamo gilią užuojautą ir liūdime.

F. Snarskis

Aldona ir John Playford

moje ir taip pat paskaitė keletą mūsų poetų eilių skirtų motinoms (Putino). P. Antanina Grigaliūnienė padainavo solo, akomponuojant fortepionu S. Žukui (ir nežymiai pritariant savo baritono balsu) ir paskaitė savo kūrybos eilėraščių. P-lė Liucija Nekrašiūtė pasirodė deklamacija.

Mūsų choras, p. S. Žuko nepailstama ranka diriguojamas pasirodė dviejuose sąstatuose - pirma tik moterų choras, o po to pilnas mišrus choras. Reikia džiaugtis, kad mūsų choras nėra kapituliacijos ženkle, o stiprėjimo ir tęstinumo nuotaikoje. Choras užbaigė savo pasirodymą skambia ir modernia mėgiama daina „Vilniui žydi liepos“.

Pasirodymas pasibaigus vaišintasi (vyrai šia proga išnešiojo kavą motinoms - ir kitoms moterims) ir net pašokta. Nepailstančio valdybos kasininko p. Alfonso Bajalio tradiciniame bufete (p. Bajalis visada padaro ką nors iš nieko - turiu mintyje dolerį į kasą) netrūko atsigaivinančių stiklų.

Stebėtojai atrodo, kad Motinos Diena šioje apylinkėje tampa kartu ir šeimų suvažiavimo ir suartėjimo diena. Pageidautina, kad ateinančiais metais šia proga skaitlingiau pasirodytų šeimų prieauglis, kaip kas gali, savo daina, šoku, deklamacija ar muzikos instrumentu.

Saulutei besileidžiant, talkos būdu sutvarkius atitinkamai salę (nepalikus šio darbo kaip kartais pasitaiko pirmininkui su žmona), visi linksmi išvažinėjo namų kryptimis.

Alf. Šernas.

Sydnejaus savaitgalio mokyklos vakaras praėjo labai gražioje nuotaikoje. Programą išpildė buvę savaitgalio mokiniai- D. Gečiauskas A. Dulinskas ir J. Zubrickas. Jų pasirodymas buvo įdomus ir gerai atliktas. Ypatingai gerai buvo paruoštas p. O. Osinienės skanumynų bufetas: įvairūs tortai, piragaičiai, ragazėliai ir dar kitokiais vardais vadinami skanumynai burnoje tirpte tirpo. Tai reta proga tokiu bufetu pasigardžiuoti. Iš kitos pusės nevisai buvo patenkinti ir linksni mokyklos globėjas kun. P. Butkus ir vedėja p. Badauskienė, kad didelė dalis mokyklos vaikų tėvai nedalyvavo ir neparėmė to vakaro, juk tai savo pačių vaikams reikalingos tos lėšos. Taip jau yra, kad dažnai pamirštame savo pačių reikalus, tikėdami kad kiti turi už mus padaryti.

am.

Didelė dalis žmonijos badauja, niu bus aprūpinta 12,000 kaimų, išar nuo tavo stalo jau nieko neatlieka kuo galėtum sušelpiti alkanus? Australų „Freedom from Hunger Campaign“ yra įsipareigavusi išgręžti 6000 šulinių Indijoje. Tuo vande-

PABALTIEČIŲ ŽAIDYNIŲ

PADĖKA.

ISPŪDŽIAI.

Kaip anksčiau minėta, pabaltiečių žaidynėse nekovojo dėl trofėjų ar medalių, tačiau įdomu pažvelgti kaip atrodo galutinai varžybų lentelė:

Vyrų krepšinis-I-Latviai, II-Lietuviai, III-Estai.

Moterų krepšinis-I-Lietuviai, II-Estai, III-Latviai.

Jaunių krepšinis-I-Lietuviai, II-Latviai, III-Estai.

Mergaičių krepšinis-I-Lietuviai, II-Estai, III-Latviai.

Vyrų Tinklinis-I-Estai, II-Latviai, III-Lietuviai.

Moterų Tinklinis-I-Estai, II-Latviai, III-Lietuviai.

Palyginus šią lentelę su prieš 2 metus įvykusiems žaidynėms, matosi šiokių tokių, pakeitimų. Latvių vyrų krepšininkai iš trečios vietos pakilo į pirmą. Užtai lietuviai nuvainikavo kaimynus nuo jaunių krepšinio titulo, o estai latvius vyrų tinklinyje. Tai vieninteliai pasikeitimai, nes tiek moterų bei mergaičių krepšinyje ir moterų tinklinyje atsiekti tie patys rezultatai. Mūsų prarastas vyrų krepšinio titulas galima pilnai pateisinti, nes stokojo me pajėgiausio krepšininko E. Palubinsko, kuris šį sportą sekmingai, apie ką parašė australų spauda, kultivuoja JAV. Jei moterų ir jaunių berniukų krepšinio rinktinės pasirodė visa klase aukščiau savo grupėse, tai mergaitės susilaukė netikėtą pasipriešinimą. Tinklinyje buvome priversti trečioms vietoms, tačiau palyginus, matoma ryški pažanga 2 metų laikotarpyje.

LIETUVIAI-VARŽYBŲ

NUGALĖTOJAI.

Neoficialiai, skirdami pirmos vietos laimėtojams 3 taškus, II-tros -2 ir III-čios 1 taška, pamatysime kad ir kaip prieš 2 metus lietuvių sportininkai, surinkę 13 taškų, pasirodė pranašiausiai. Estams teko 12 taškų, o latviams, surinkus 11 taškų, kaip ir prieš 2 metus, teko pasitenkinti trečia vieta.

Varžybų rezultatais mes galime pagrįstai didžiulotis. Tačiau labiausiai stebina estų pasirodymas geriau už latvius jau antroje žaidynėse! Už klausius estų atstovo žaidynių organizaciniame komite, kaip jis vertina šį pabaltiečių sportininkų sąskrydį ir estų sportininkų pasirodymą Evald Moisa su neslapiamu entuziazmu pareiškė: „Nežiūrint, kad standartas šiose žaidynėse aukštesnis negu prieš 2 metus, mes nepaprastai didžiuliojame estų sportininkų pasirodymu. Pabaltiečių sportininkų sąskrydžiai yra būtinybe mūsų išeivijos prieaugliui ir esu tikras, kad ateityje šios žaidynės bus tobulinamos ir praplečiamos bei ruošiamos ne rečiau kaip kas antri metai. Taip pat džiugu užakcentuoti, kad šios žaidynės praėjo tikroje sportinėje dvasioje bei nuotaikoje“, pokalbį užbaigė E. Moisa.

Esčių krepšininkų užimtos II-tros vietos moterų ir mergaičių grupėse, tai K. Maar nuopelnas. Bendrai

Canberros Sporto Klubas „Vilkas“ Valdyba nuoširdžiai dėkoja p. Vytautui Geniui ir Canberros Lietuvių Klubui už lėšas, pasiuntimui lėktuvu į Pabaltiečių Sporto Šventę Melbourne dviejų jaunių krepšininkų.

Valdyba.

Antrųjų Pabaltiečių Žaidynių dalyviai Melbourne, La Trobe universiteto sporto salėje išklauso organizacinio K-to pirmininko Romo Vyšniausko Žaidynių atidavimo kalbą. Nuotrauka P. Saega.

paėmus, šiai sportininkei reikėtų skirti II-jų Pabaltiečių Žaidynių herojos titulą. Karin žaidė visas 4 rungtynes be poilsio ir pelne net 112 taškų. Tai yra 28 taškų vidurkis, kuris ypatingai aukštos klasės, atsižvelgiant į sutrumpintą rungtynių laiką ir jai skirta opozicijos dėmesį bei priežiūrą. Jei pačios žaidynės paliko neparastai gerą įspūdį, tai iš organizacinės pusės buvo pastebima, šiokių tokių, trūkumų, kurių ateityje galėtume išvengti.

Žaidynės turėjo būti plačiau reklamuojamos „M.P.“. Atidarymo ceremonijose būtų gražu pasidalyti tautinėms vėliavėlėmis. Inicijatyvos čia gali imtis bet kokia tautybė, tik žinoma, kadangi Pabaltiečių Žaidynės yra šeiminis šventė, perspėjant kitas tautybes. ALFAS V-bos pirmininkas J. Tamošiūnas palankiai atsiliepė apie šių Žaidynių dalyvių nuotaiką. „Tik Žaidynės, gal turėjo atidaryti Pabaltiečių Bendruomenės Atstovas. Varžybos skirtingose patalpose pakenkia sportiniam standartui. Taip pat, žaidynių datos pakeitimas apsunkino kai kuriuos klubus bei rinkinių reprezentantus. Labai apvylė latvių atstovas žaidynių rengimo komite. Visa organizacinė našta teko lietuviams ir estams“, pokalbį užbaigė J. Tamošiūnas.

Pokalbyje su latviu Federalinės Sporto Vadovybės pirmininku, adelaidskiu Gunnar Berzarins, jis pats šią temą palietė ir kartu atsipašė visų latvių sportininkų vardu, motyvuodamas, kad Melbourne latvių sportinis judėjimas šliubuoja labiausiai, del stokos darbuotojų. „Atsipašėdamas už latvių neveiklumą organizuojant šias žaidynes, norėčiau iškelti lietuvių ir estų pastangas bei darbštumą. Žaidynės praėjo tikrai giedrioje nuotaikoje ir pergales skynė geriau pasiruošusios komandos. Jeigu vyrų pergalės mes iš anksto tikėjome, tai labiausiai nustebino visų mergaičių rinkinių aukštas krepšinio standartas. Nustebino mus

ir lietuvių padaryta pažanga tinklinio sporte“, pokalbį užbaigė G. Berzarins.

Panašiai apie mergaičių krepšinių išsireiškė mūsų moterų bei mergaičių rinkinių treneris adelaidskis Arūnas Reivytiš: „Mūsų moterų rinktinėje švytėjo varpietė Rasa Milvydaitė ir adelaidskė, Pietų Australijos rinktinės žaidėja, Virginija Juciūtė. Kitos rinktinės žaidėjos apylygio standarto. Jei estės dar šiek tiek pasipriešino, tai latvės buvo visai persilpnos. Visai kita padėtis buvo mergaičių rinktinėje, kur, neatvykus sydnėjiskai R. Araitei bei dėl Viktorijos žemiau 16 m. rinktinės treniruoti, kurios vyko tuo pačiu metu kaip ir mūsų mergaičių rinkti-

nios. Malonu buvostebėti jų sūnaus Petro, perspektyvaus krepšininko pasirodymų ir kartu pasikalbėti su veteranu, kuris eilę metų žaidė ir kartu treneravo Viktorijos rinktinės krepšininkus bei vadovavo tinklinio sportui. Leonas dirba kūno kultūros instruktorium Viktorijos Švietimo departamente ir fizinį auklėjimą dėsto Melbourne universitete, Mokytojų seminarijoje bei Swinburn technikos mokykloje. Jo fizinio lavinimosi teorijos spausdinamos Švietimo Departamento žurnaluose.

Pasibaigus Žaidynėms jokių uždarymo ceremonijų nebuvo, o, vis tik, nors kuklių, gal reikėtų. Vakare Estų Namuose, įvyko bendras pabaltiečių sporto darbuotojų pasitarimas ateities veiklos gairėms nustatyti. Nutarta, po 2 metų, žaidynes vėl surengti Sydnejuje. Aš, iš savo pusės, siūlyčiau žaidynes surengti Velykų švenčių metu, kad rinkinių reprezentantai galėtų suvažiuoti bent dieną prieš varžybas ir nereikėtų per daug perkrauti programos. Todėl, jau dabar reikėtų užsakyti kuo geriausią stadioną, kad visos varžybos vyktų tose pačiose patalpose. Bendras pabaltiečių sportininkų pobuvis gali įvykti tik po žaidynių, nes tik varžybos pasibaigus sportininkas jaučiasi atsipalaidavęs. Mes, lietuviai, pereitę dviejų Pabaltiečių Žaidynių nugalėtojai, pagris tai tuo didžiuliojame, bet kartu turime jausti ir įpareigojimą šią poziciją išlaikyti ir sekančiose žaidynėse. Dabar jau galima pasakyti, kad išstumti lietuvius iš šios pozicijos bus nelengvas uždavinys mūsų broliams nuo Baltijos jūros krantų.

R. Sidabras.

MERGINOS LAIMI

Paskutiniose savo rungtynėse Kovo pirmoje moterų komanda, žaidžianti pačioje aukščiausioje Sydnejaus pirmoje divizijoje, labai gražiai pasirodė ir laimėjo prieš Paramattą merginas 29:23. Šioje divizijoje kiekvienos rungtynės yra labai įtemptos ir geros, nes čia žaidžia pačios geriausios Sydnejaus komandos. Šiuo metu įpusėjus pirmajam ratui komandos stovi sekančiai: Auburn 20 sk., Arncliffe Scots 18, Kovas ir Canterbury po 16, Manly 17, Scarb. Park 11 ir Parramatta 10.

JAUNIAI IR LAIMI.

Kovo jaunieji eina vis gilyn ir matosi pas juo komandinis susižaidimas. Paskutiniu laiku labai gerai šioje komandoje žaidžia Gulbinas, kuris be to dar padeda ir vyrų pirmajai komandai. Paskutines savo rungtynes jaunieji laimėjo prieš Moore Park 49:26. Taškai: Gulbinas 28.

GRAŽUS VYRŲ LAIMĖJIMAI.

Paskutines dvi rungtynes koviečių vyrų pirmoji komanda atsiekė savo gražiu laimėjimu ir šiuo metu Sydnejaus žiemos II-sios divizijos turnyre jie stovi pirmoje vietoje. Savo susitikime su latviais, koviečiai vyrai parodė aiškų pranašumą tiek visame žaidime, tiek ir metimuose ir šią pergalę atsiekė gana gražiu rezultatu 68:23. Taškus įmetė: Gustafson 22, Mikalauskas 16, Atkinson 10, Čerkėsas 9, Gulbinas 8, Kraucevičius 2, Liutikas 1.

Pranešimai

SYDNEY

BIRŽELIO 14 - MINĖJIMAS.

Š.m. birželio mėn. 13 d. sekmadienį 4 val. p.p. Latvių Namuose, Strathfelde, Baltų Komitetas Sydneyje rengia Birželio 14 Minėjimą - Koncertą. Paskaitą skaitys svečias iš Pietų Vietnamo, Hue Universiteto Anglų kalbos ir literatūros profesorius Ngwen Duc May.

Profesorius yra labai pasižymėjęs savo nusistatymu prieš komunistus ne tik Vietname bet ir visame laisvame pasaulyje ir praleidžia daug savo laisvalaikio skaitydamas paskaitas įvairiuose pasaulio kraštuose apieikšdamas padėtį Vietname ir atskleidžiamas komunistų kląstą bei tikslus ne tik Vietname bet ir visoje piet-ryčių Azijoje.

Programoje dalyvaus ir jungtinis lietuvių choras („Daina“ ir Sydneyjaus Meno Ansambelis).

Kviečiame tautiečius gausiai dalyvauti šiame minėjime, tuo parodant svečiui iš Vietnamo, kad ir po 31 metų nepriklausomybės praradimo mūsų ryžtas iškovoti savo kraštui laisvę nėra sumažėjęs.

V. Bukevičius.
Baltų Komiteto Vardu Sydneyje.

PRANEŠIMAS PLUNKSNOS KLUBO

NARIAMS.

Pranešu Syd. Liet. Plunksnos Klubu nariams, kad klubo posėdis įvyksta birželio 19 d. šeštadienį, 5.30 val. p.p. V. Skrinkų namuose, 7 Lemnos St., Homebush.

Posėdžio programoje: 1. pasitarimas klubo reikalais ir 2. svečias Dr. L. Petrauskas papasakos savo išpūdžius ir išgyvenimus, patirtus Lietuvoje, kur jis neseniai lankėsi. Po svečio pranešimo diskusijos ir bendri pašnekėsiai.

Visi klubo nariai nalonai prašomi punktualiai posėdy dalyvauti. Negalį atvykti iš anksto painformuoja klubo pirmininką tel. 709-8395.

Pirmininkas.

ADELAIDĖS KRONIKA.

Gegužės mė. 3 d. suėjo 22 metai pirmajam lietuvių transportui su šeimomis. Laivas „Goya“ pakėlęs inkarus Genujos uoste 1949 metų balandžio mėn. 7 d. juos vėl išmetė Adelaidėje gegužės 3 d. Viso atvykome 148 lietuviškos galvos. Nors gilinė gerokai praretino gretas, bet atrodo, kad atvykusių skaičius per 22 metus beveik padvigubėjo.

Valstybinėje meno galerijoje atidaryta Adelaidės meno mokyklos absolventų darbų apžvalginė paroda. Lietuvius čia stipriai atstovauja Marija Aliukonytė ir Aurimas Dumčius. Parodą tęsis iki birželio mėn. 6 d.

Trys jaunosios kartos atstovai: Violeta Vanagaitė, Augis Zamoiskis ir Vytas Straukas gavo Adelaidės Universiteto baigimo diplomus. Plačiau apie juos papasakosiu vėliau.

Naujai išrinkta ALB Sydneyjaus Apylinkės Valdyba savo susirinkime, įvykusio, 1971 m. gegužės 30 d. pasiskirstė pareigomis sekančiai: A. Reisgys - Pirmininkas. Adresas: 1 Holloway St. Pagewood, 2019, Tel. 666-9389. N. Liutikaitė - Sekretorė. Adresas: 74 Flat 8 The Boulevard, Strathfield. V. Stašionis - Vice-Pirmininkas, R. Skeivys - Iždininkas. G. Zigaitytė - Narė Kultūros reikalams

Inf.

LATROBE VALLEY

PRANEŠIMAS.

Š.m. birželio mėn. 13 d. 9 val. ryto, minint 30-ties metų masinių trėmimų sukaktuves (lietuvių Tautos, masinio genocido pradžios) gedulo ženklą, Morwell'io miesto aikštėje pusiau stiebo iškelsime Lietuvos Tautinę Vėliavą.

Visi tautiečiai prašomi kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Būtų labai malonu jei kas nors galėtų atsivesti ir savo draugus kitataučius. Pastaba: Vėliavos pakėlimas įvyks ir blogam orui esant.

V. Pleškūnas,
ALB Latrobe Valley Seniūnijos
Seniūnas.

Pabaltiečių moterų balius pavyko karališkai. Apie 100 rinktinės labai šauniai pasipuošusios lietuviškos publikos linksminosi iki 1 val. ryto. Viso buvo virš 300 svečių. Grojo puiki J. Songailos kapela. Stalai buvo labai skoningai papuošti ir gausūs valgiais. Reikia pripažinti, kad latvės moterys savo puošnumo išradingumu buvo rimtos konkurentės lietuviams. Balius pranešėja buvo Danutė Karpienė.

Lietuvių namuose įvyko Sporto Klubo „Vytis“ metinis susirinkimas, kuris praėjo gana sklandžiai. Išrinkta nauja klubo valdyba iš 7 asmenų. Pirmininkas p. J. Skiparis.

Nakties metu įlindę pro virtuvės langą vagys išnešė iš Lietuvių Namų baro spiritinius gėrimus. Policija įvykį tiria.

VI. Dumčius.

PERTH'AS

Pertiškiai Motinos Dieną minėjo š.m. gegužės m. Rytą pasimeldė už gyvas ir mirusias motinas, o po pietų rinkosi į salę tęsti minėjimui.

Minėjimą atidarė Kultūros Vadovas ir garbės presidiuman pakvietė visas senąsias motinas. Į garbės prezidiumą seneles palydėjo anukai ir šiaip jaunuoliai su tautiniais rūbais. Minėjimą pradėdant pakilo uždanga ir scenoje pasirodė gyvasis paveikslas „Vargo Mokykla“. Sėdėjo motina prie ratelio, o apie ją susibūrę vaikai. Kiekvienas iš jų turėjo knygą. Paskaitą skaitė p. A. Taškūnas, apibūdindamas šios dienos reikšmę. P. Kaputienė skaitė lietuviškos prozos, eilėraščių pasakę A. Paczkaitė, pianinu paskambino S. Francaitė, E. Taškūnaitė, N. Fran-

PADĖKA.

Visiems nuoširdžiai dėkojame taip gausiai ir gražiai prisidėjusiems prie a.a. Stanislavo Sankausko palydėjimo į amžinybę. Ypač dėkingi kun. P. Butkui už Šv. Mišias Aldonai Jablonskienei ir „Aušros“ Tunto skautams už suraminimą ir materialinės paramos pagalbą.

Taip pat dėkojame už pareikštas mums užuojatas, gėles ir maldas.

Anna Sankauskienė,
sūnus Algis ir dukterys - Aldona ir Danutė.

PADĖKA.

Šių metų gegužės mėnesį 9-tą dieną, Canberros ligoninėj mirė

A.A. ALEKSANDRA DAUBARIENĖ

palaidota 11-tą gegužės Canberros kapinėse.

Visiems taip gausiai dalyvavusiems su gėlėmis ir užuojautomis ar prisidėjusiems prie mano žmonos palaidojimo, dėkoju iš visos širdies, ypač Canberros Valdybos Pirmininkui už tartą žodį kapinėse.

Jonas Daubaris.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, N.S.W.

TEL. 72-5408. Veikia visas 24 valandas per parą.

Melbourn Socialinės Globos Moterų Draugija
maloniai kviečia visus į

JONINIŲ

BALIŲ.

Puiki šalta ir šilta vakarienė, gros žinomas

„The Eho's“ orkestras.

Balius įvyks Birželio mėn. 19 d. šeštadienį, 7.30 val. vak. Lietuvių Namuose Nth. Melbourne.

Bilietus galima užsakyti telefonu pas:

p. Nagulevičienę 874-6410

p. Šeikiene 42-2367

p. Morkūniene 53-5957

caitė ir K. Repseviciūtė. Jos pagrojo porą lietuviškų melodijų o R. Lukošius jam pačiam pritariant gitara padainavo. Mažieji šokėjai pašoko du tautinius šokius. Moterų choras padainavo keletą lietuviškų dainelių. Didžiųjų šokėjų grupė pašoko porą tautinių šokių.

Po programos apylinkės p-kė padėkojo visiems už prisidėjimą prie minėjimo paruošimo. Kvietė visus glaudžiai bendradarbiauti su jaunuose parengimuose, todėl ji reikia globoti ir jam padėti. Tuo būsimie garantuoti, kad nors ir maža lietuvių kolonija, bet ji liks stipri ir gyva.

Pertiškis.

NEPAMIRŠKITE IŠSIŲSTI

"MŪSŲ PASTOGĖS"

PRENUMERATOS ADRESU:

BOX 4558, G.P.O.,

SYDNEY, N.S.W. 2001.

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY "OUR HAVEN"

Australijos Lietuvių Bendruomenės laikraštis

LEIDĖJAS - ALB Krašto Valdyba
Leidėjo ir „M.P.“ Administracijos
adresas: Box 4558 G.P.O.

SYDNEY. N.S.W. 2001.

REDAGUOJA REDAKCINĖ KOLEGIJA
E. ir I. Jonaičiai, A. Laukaitis,
ir P. Pullinien.

Atsakomasis redk. A. Mauragis,
Redakcijos adresas: 82 Victor Ave.,
Picnic Point N.S.W. 2213

Redakcijos tel. 77 - 6707.

Redakcija rankraščius taisy ir trumpina savo nuožiūra.

Administracijos tel. 649-9062.

„M.P.“ prenumerata: metams \$10,

Pusei metų \$5,

Užsienvje metams \$12.

Atskiro Nr. kaina 25¢

Už skelbimų turinį neatsakoma.